

INHOUD. NEDERLANDSCHE STUDENTEN-ORGANISATIE: De stand van het Reliefwerk voor Studenten. — D.S.C.: Uitvoering van het D.S.M.G. „Apollo.” — D.V.S.V.: Bestnurssamenstellingen. — STUDIE EN TECHNIK: Centrale Commissie voor Studiebelen; Het geven van een jaar bij de examens C; Bouwkunde-portefeuilles prof. Itz; Lezing van prof. Volmer. — VEREENIGINGSLEVEN: Lezing van Ir. Rutgers. — TOONEEL: Intermezzo. — INGEZONDEN: Malaise!; Verantwoording Steuncomité. — PRAATJES. — FEUILLETON: Oceana (Vervolg). — CORRESPONDENTIE.

NEDERL. STUDENTEN ORGANISATIE.

DE STAND VAN HET RELIEF-WERK VOOR STUDENTEN.

Ondanks de concurrentie met de vele andere comité's voor steunverlening is het relief-werk in de laatste maanden crescendo voortgezet. In alle universiteitssteden waren comité's werkzaam en in bijna alle hebben ze goed succes gehad.

Grootere sommen ineens werden o.a. door collecte's en voorstellingen verkregen. Kleinere, maar geregeld binnenkomende bedragen, bracht het instituut der persoonlijke contributie's op

Via den „Bond van comité's voor Rusland”, waar het studentencomité ook aan medewerkte, werden bij de periodieke verdeling der algemeene kas speciaal voor het Russische relief mooie bedragen ontvangen.

Sinds September liep het totale bedrag der door den penningmeester ontvangen gelden op tot ongeveer f 19.000— waarvan het grootste gedeelte onmiddellijk aan het E.S.R. te Genève en een kleiner gedeelte op andere wijze aan de noodlijdende studenten werd gezonden.

Wat het laatste betreft, zoo werden Leoben en Graz met speciale bedragen geholpen. Verder werd eenige malen door het comité voor een bepaald bedrag aan de scheepsladingen van den „Bond van comité's” naar Rusland deelgenomen.

FEUILLETON.

OCEANA.

Tooneelspel in 4 bedrijven, door WILLEM PERK VAN LITH.

(Vervolg).

Mayland. Geven wij. — Er komt een oogenblik dat je niet meer vraagt of je werk nog rendeert. Het kapitaal dat mijn vrienden en ik hier op die koraalrotsen in de Pacific hebben opgehoopt is reusachtig! Wij kunnen niet beter doen dan dit. Zoo'n geweldig teveel moet een afgrond ingestort worden. We zullen zien wat er van komt. — Het is prachtig nietwaar? Het idee is van Tamuto.

Geertruida. Mijnheer Mayland — u bent een braaf mensch. Wij zullen u zoover we kunnen helpen. Jozef, we moeten onze effecten verkoopen. — Kom — we gaan de koffers pakken. (af)

Jozef. Het is prachtig! Het is prachtig! (af).

Mayland. Morgenochtend ligt dat huis tegen den grond, overmorgen begint het werk in de rotsen — Tamuto! is het geen krankzinnigenwerk? Is het geen waanbeeld van een gek?

Tamuto. Het zit heelemaal zuiver in elkaar — er ontbreekt niets aan. Alleen — is mijn plan nog niet volmaakt. (haalt papieren uit zijn zak, aan tafel).

Mayland. Ah! de teekeningen voor de schepen! — Overmorgen beginnen wij te bouwen! (Tamuto blijft zijn plannen bestudeeren). Het gaat als een wervelstorm — we moeten tot bezinning komen — het is niet te overzien; ja! kom maar eens tot bezinning, als je aan de uitvoering van je fantaisieën toe bent! Overmorgen begint het! — Ik moet denken, rustig denken

In die f 19.000— is niet inbegrepen, wat er in natura door het comité ontvangen werd. Een preciese schatting van deze inkomsten is nog niet mogelijk, maar zal het totaal der waarde der kleeren en levensmiddelen, die door de comité's verzameld werden wel op meer dan f 50.000— bepalen.

Zoo hebben wij reden om het relief-werk met vertrouwen voort te zetten. De berichten uit de noodlijdende landen toonen ons dan ook wel, dat dit zeer noodig is.

Men denke slechts aan de nieuwe dalingen der koersen in Middel-Europa en de onbeschrijfelijke nood in Rusland, waarvan ook duizenden studenten het slachtoffer zijn.

Wat moet er nu in de komende maanden gebeuren?

Er zijn twee dingen, die we op den voorgrond zouden willen plaatsen, waarbij we het dan als vanzelfsprekend aannemen, dat de gewone wijze van werken der comité's, door persoonlijke contributie's etc. niet vergeten worde.

Allereerst willen we de aandacht vestigen op de a.s. loterij, die alleen dan siagen kan, wanneer de geheele Nederlandsche studentenwereld er aan wil medewerken.

De 20.000 loten, ieder à f 0.50 zijn dan zonder moeite te plaatsen en de opbrengst voor de noodlijdende landen zal dan aanzienlijk zijn. Laat ieder daartoe of bij den ab-actis van de V.C.S.B. of N.C.S.V. afdeeling, of van het plaatselijk relief-comité aan zijn universiteit, of bij het secretariaat: Pieterskerkhof 26 te Leiden, een goed aantal loten aanvragen en die voor zijn rekening nemen. In de a.s. Paaschvacantie kan men de loten waarschijnlijk het beste in de plaats zijner inwoning verkoopen; men heeft de kans daar een nog geheel onontgonnen terrein voor het relief-werk aan te treffen.

De tweede wijze van medewerken met het steunverleningswerk is die der kleereninzamelingen. Juist in de Paaschvacantie kan men op dit gebied prachtig werk verrichten. Men stelle zich met medestudenten uit zijn stad of dorp in verbinding, verzeker zich propaganda-literatuur en inlichtingen van het „bureau Hardenbroek, Driebergen”

— ik moet mij alles helder voorstellen — hier dit, en dat daar: de stad; de wildernis; machinefabrieken en achterbuurten, het oerwoud, en blokhuzen — armoede — natuurlijk ook armoede, geen gemakkelijk leven — vechten met beesten en slingerplanten — bijlen! schrijf op; bijlen, we moeten om bijlen denken. Landbouwmachines en geweren en instrumenten, dat staat er allemaal, maar bijlen nog niet, en een pionier moet een bijl hebben — natuurlijk moeten ze eerst leeren met die dingen om te gaan: telegrafer naar onze agenten op het vasteland dat ze een nieuwe sport moeten invoeren — mooi zoo! de vijand met zijn eigen wapens aanvallen; kijk Tamuto, de bijlsport: snelhakken, diephakken en bijlwerpen — laat prijzen uitloven in wedstrijden en reclame maken voor de nieuwe sport! Schrijf op Tamuto, schrijf op! — (Tamuto schrijft in een aantekeningboekje). Zouden ze nog niets van al onze transacties vermoed hebben in de steden? (Erica in de tuin, blijft onbemerkt bij een pilaar staan luisteren). Mijn werk gaat lijnrecht tegen hun plannen in, ze zullen mij zeker tegenwerken als ze iets te weten komen. Maar als het maar eerst wat verder is, een maand of zoo, dan zal niemand me meer aankunnen. Als de vogel nog in het ei zit hoef je er maar tegen te stooten en hij is er geweest, maar als hij vrij rondloopt en zijn vleugels al beginnen te groeien is hij niet zoo gemakkelijk meer te vermoorden. — Ze zullen wel spionnen hebben, ze hebben daar nooit erg met mij op gehad. Kijk uit je oogen Tamuto, onderscheidt goed wie onze vrienden zijn en wie niet.

Tamuto (van zijn werk opkijkend). Verdenkt u iemand?

Mayland. Niemand. (Nadenkend). Neen — binnen de twintig mijlen omtrek geen levend wezen die me tegenwerkt. Waarom zouden ze ook?

Tamuto. Waarom, dat weet je zoo niet.

en in enkele dagen kan men een belangrijke hoeveelheid kleeren voor de noodlijdende studenten bijeen hebben. De kleinste dorpjes hebben in dit opzicht de grootste voorbeelden gegeven. Men versmadelde die dus niet.

Dit zijn twee manieren om aan het relief-werk een steentje bij te dragen, die tot de allerproductiefste behooren.

W. A. VISSER 'T HOOFT.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

UITVOERING VAN HET D. S. M. G. „APOLLO.”

Donderdag 30 Maart j.l. gaf het drie-en-zeventig-jarige D. S. M. G. „Apollo” voor een goed gevulde zaal, hare jaarlijksche Uitvoering, in den vorm van een Symphonie-Concert, waaraan een belangrijk programma, (o. a. 5de Symphonie van Tschaikowsky) ten grondslag lag.

Als even acht uur allen gezeten zijn, behooren tot de aanwezigen o. m. de Rector-Magnificus, de Secretaris van Curatoren, de afgevaardigden der D. V. S. V. en der Leidsche en Amsterdamsche Zusterverenigingen, alsmede de vertegenwoordigers der meeste Corpsverenigingen.

Het eerste nummer van het programma, deed ons de „Akademische Fest-Ouverture” van Brahms hooren, een alleszins belangrijk werk, waarvan de uitvoering op een avond als deze, zeer te prijzen valt. Werd genoemde Ouverture, die Brahms, als contra-beleefdheid voor het verlenen van het eere-doctoraat philosophie, aan de Breslauer Universiteit opdroeg en speciaal voor studenten geschreven had, niet oorspronkelijk uitgevoerd voor een auditorium, waarbij Rector en Senaat der Universiteit en vele studenten, evenals hier, de eerste rijen in de Concertzaal bezet hadden; werden in dit werk niet juist eenige van de meest geliefde Deutsche Studentenliederen door een meesterhand verwerkt? Redenen te over om „Apollo” met deze keuze geluk te wenschen.

Na een pikant-geheimzinnig begin, waarbij de uitvoerenden hunne zenuwen vrij spoedig de baas zijn, vangen de violen, en later de bassen en hoorns met het thema, dat de expositie kenmerkt, aan. Achtereenvolgens komen nu,

Mayland. Je moet niet achterdochtig zijn. — Maar laten wij doorgaan. Vooreerst, komen er nieuwe arbeiders?

Tamuto. Uit Denver, staat Colorado, hebben wij technisch werkvolk weten los te krijgen. Onder leiding van een ingenieur, De Caulaincourt. Hij zou vanavond hier aankomen.

Mayland. Wie heeft daarvoor gezorgd?

Tamuto. Ik. Ik had hulp nodig.

Mayland. Goed. Hij blijft hier logeeren?

Tamuto. Zooals U wilt. Hij zou na zijn aankomst met de lucht-express in Otahiti dadelijk hier heen komen vliegen.

Mayland. Schitterend, dan kan hij misschien — als ik me niet vergis — binnen het uur al hier zijn. (Erica komt naar voren).

Erica. Mijnheer Mayland.

Mayland. Mijn kind (neemt haar hand, Tamuto en Erica groeten elkaar zwiingend). In rijcostuum? — 't Staat je goed hoor. Plannen?

Erica. Ik wou een rit van een paar dagen door het eiland gaan maken.

Mayland. En waar overnachten?

Erica. In de open lucht. Hè, vind u het nou maar goed, ik zal een revolver mee nemen....

Mayland. Ja maar Erica....

Tamuto. Mejuffrouw Lhassa schiet uitnemend.

Erica. En de nachten zijn heel zoel den laatsten tijd, ik kan het best doen. Op het heele eiland is geen enkel wild beest of roover....

Mayland. Maar een meisje van achttien jaren; kind....

Erica. Er zal mij niets overkomen, ik beloof het u.

Tamuto. Mejuffrouw Lhassa is een Zondagskind.

Mayland. Nou ga je gang dan maar, je moet het tenslotte zelf weten. Wanneer wou je gaan?

moeilijk te herkennen, de bekende Studentenliederen: „Wir hatten gebauet ein Stattliches Haus” en „Was Komt dort von der Höh” (Fuchslid!) De instrumenteering van dit laatste (twee-stemmige fagotten met naslaande Violoncellen en altén) maakt vooral een onweerstaanbaar komisch effect. Aan het slot treedt het statige „Gaudeamus igitur” op, waarmede het stuk feestelijk ten einde wordt gebracht.

Hoewel uitvoerenden, en de dirigent, de heer Leo Ruijgrok, veel bijval oogstten, viel het zeer te betreuren, dat de blaasinstrumenten (versterking van het Residentie Orkest) niet zuiver gestemd waren.

Met het hier te lande weinig bekende Concert No. 5, F. gr. t. van Saint Sains voor piano met orkestbegeleiding, dreigde het muzikale peil van den avond in te zinken. Dit was echter in geen deele aan de Soliste, mejuffrouw Julia Aerts, te wijten. Zij toch speelde het moeilijke werk met groote zelfbeheersching; haar technisch kunnen was goed verzorgd. Nu eens gaf zij ons de soepelheid, die hare verschijning kenmerkt, dan weer verbaasde zij door haren krachtigen aanslag. Soms kreeg ik echter den indruk, alsof zij, door een voor mijn gevoel te zwaar spel, zelf de leemten in het orkest trachtte aan te vullen.

Het „Allegro animato” ging nog vrij behoorlijk (het eerste jaar zij er hier nog eens uitdrukkelijk op gewezen, dat men ha het eerste deel van een piano-concert gewoonlijk niet applaudiseert!) Maar in het moeilijke en ondankbare „Andante”, met zijne hooge flageolet inzetten, speelde de ongeoeffendheid nog parten. (Waarom moeten er toch bij „Apollo” meespelers zijn, die eerst op het laatst de repetities geregeld gaan bijwonen?) Het vlot gespeelde en naar mijn smaak te korte „Molto Allegro”, maakte weer veel goed, zoodat juffrouw Aerts, niettegenstaande een aan den diskant ontstemde vleugel, een zeer groot succes boekte en meerdere bloemstukken ontving.

Na de pauze werd er allereerst een krans aangeboden aan den dirigent door den president van „Apollo”, den heer P. de Haas. Vervolgens kwamen voor „Apollo” zelf nog kransen van den Senaat, van de D. V. S. V., van „Sempre Crescendo”, „Sweelinck” en het eerste jaar, met de daarbij passende toespraken.

Erica. Straks, over een uur of zoo. Mijn paard is al gezadeld. Ik mag Titania toch wel nemen?

Mayland. Dat wilde beest?

Erica. Hij is erg tam den laatste tijd.

Mayland. Mij goed. Het beste er mee! — Tamuto, wij gaan naar het huis van de Gemma's kijken. (beiden af).

(Erica blijft hen nakijken. Lhassa op met brieven).

Lhassa. Is de oude windmaker met zijn scherpzinnige uitvinder weg?

Erica. Brieven?

Lhassa. Ja hier, brieven, alles voor jou. (Erica leest). Ik krijg hier een gevoel of ik op een mierennest zit, allemaal en alles even bewegelijk en gehaast. Leven noemen ze dat — ik kan het niet anders dan beweging noemen. Ga nou eens midden in de kamer staan, zòd, met je armen zwaaien, heen en weer loopen, weer zwaaien, loopen, wat tegen elkaar zeggen over het loopen, even stilstaan, doen of je bedenkt wat je nou zal gaan doen — want daar hoef je niet over te denken, je gaat toch weer loopen of met je armen zwaaien; en het doet er allemaal niets toe of je nou al dien tijd aan een machine bezig bent geweest of gewoon maar zòd, je wordt er net zoo moe van. En dan 's avonds ga je kapot in bed liggen, je slaapt dadelijk in, een heerlijke lange, zware slaap, om den volgenden dag weer van voren af aan te beginnen. Dat is hier leven! Ze zijn allemaal veel te moe om te leven — ik ben wel ongelukkig dat ik tusschen al die druktemakers zit. — Ze ergeren me eigenlijk niet eens. 't Kan me niets schelen — 't is me volmaakt onverschillig. Maar ik geloof toch wel dat ik weg zou gaan als Oceana hier niet was. — Heb jij haar vanmorgen al gezien? Ze is vroeg uitgegaan, en niemand schijnt te weten waarheen, of wil het me vertellen.

Het „pièce de résistance” was echter de 5de Symphonie van Tschaikowsky en deze beleefde een voor dilettanten werkelijk ongekend goede uitvoering. Uit het plechtig-duistere clarinettentimbre van het „Andante” hoofdthema, en het hierop volgende „Allegro con anima” bleek al dadelijk, dat er hier op deze mooie Symphonie duchtig geoefend was en meerdere momenten was de samenklank zoo harmonisch en juist, dat er veel te genieten viel. Het „Adagio” met het zangerige steeds doorgevoerde thema, liet ook niet na groote indruk te maken, hoewel de lengte hier veel van den hoorder vergt. Een élegant Wals-thema leidt het derde deel in, waartegen later zestiendenpassages komen, om ten slotte weer met het begin te sluiten. Deze opgewekte subtiele muziek werd prachtig uitgevoerd! Het vierde deel (de bevrijding van het Russische Volk) zet met hetzelfde Wals-thema in, nu echter in marschtempo. De steeds stijgende passages worden tenslotte bekroond met een schitterend geïnstrumenteerd „Maziale” (waarbij soms de hoornpartijen de violen wel wat al te veel overstemden, wellicht doordat de laatsten eigenlijk te weinig in aantal waren voor deze symphonie), waarna nog een wild „Presto” en een krachtig „Molto meno mosso” (beiden kort) op energieke wijze het werk doen eindigen.

Den dirigent, die zeer goed leidde, en allen uitvoerenden zij hier hulde gebracht voor de werkelijk kranige prestatie! Het talrijke publiek toonde zich uiterst dankbaar en een geanimeerd bal besloot dezen voor het D. S. M. G. „Apollo” zoo geslaagden feestavond.

J. SCHREUDERS JR.

D. V. S. V.

De Novitiaats-commissie voor 1922 heeft zich als volgt samengesteld:

Mej. A. J. Hijman,	Presidente.
„ Th. P. van der Graaf,	Secretaresse.
„ G. P. S. Schouten,	Penningmeesteresse.
„ Y. van der Ploeg.	
„ D. S. C. van der Woude.	

Erica. Erwin, luister eens.

Lhassa. Het kan me immers niets schelen!

Erica. De brieven zijn aan jou net zoo goed als aan mij gericht.

Lhassa. Nou ja.

Erica. Erwin, het is laf om de werkelijkheid niet onder de oogen te willen zien.

Lhassa. Werkelijkheid? Waar is jouw werkelijkheid? Een ellendig beetje verdraaide feiten door je overspannen verbeelding omgekneet en opgeblazen tot berglandschappen met watervallen. Niets beter dan de uitdragersrommel van Mayland. Veel moet het lijken, als het.....

Erica. Draaf niet zoo door, Erwin. Kun je niet een oogenblik zakelijk blijven?

Lhassa. Zeker, zakelijk. Moeten er misschien nog cijfers bij genoemd worden en geld geteld, en zulke dingen?

Erica. Neen. — Ik wou dat je nu eindelijk eens voorgoed inzag dat je hier bent in dienst van anderen. Dat je hier leeft bij de gunst van anderen. Dat je je woord hebt gegeven mee te werken in het belang van onze zaak.

Lhassa. Werk ik Mayland al niet genoeg tegen wanneer ik op zijn dochter verliefd ben?

Erica. Hou daar over op. Je liefdeshistorieën zijn van geen belang, in verband met ons werk. Op het oogenblik heeft Mayland zich in zijn operaties tegen de Noordelijke Staten gekeerd. We moeten aan het werk, we moeten onmiddellijk trachten bewijzen in handen te krijgen, plannen, uitvindingen, wissels, brieven, aantekeningen. Er is geen tijd te verliezen. Ik ga een tocht door het eiland maken om te zien waar nieuwe werkplaatsen opgeslagen worden, jij blijft hier en houdt de wacht bij Mayland.

De Almanak-redactie voor den Almanak voor 1923 heeft zich als volgt samengesteld:

Mej. A. E. J. Lombert,	Presidente.
„ P. Hoek,	Secretaresse.
„ G. P. S. Schouten.	Penningmeesteresse.
„ A. Luchsinger.	
„ J. J. Th. Evers.	

STUDIE EN TECHNIEK.

CENTRALE COMMISSIE TOT BEHARTIGING VAN DE STUDIEBELANGEN DER INGESCHEVENEN AAN DE TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

De President en de Secretaris houden spreekuur elke Woensdag van 11¹/₂ tot 12¹/₂ uur, ten huize van den Secretaris, Laan van Overvest 54.

HET GEVEN VAN EEN JAAR BIJ DE CANDIDAATS-EXAMENS C.

Naar aanleiding van het feit, dat bij de kandidaats-examens voor civiel-ingenieurs in Januari j.l. verschillenden voor een jaar zijn afgewezen, heeft de C.C. zich in samenwerking met „Practische Studie” tot den Voorzitter der afdeling Weg- en Waterbouwkunde gewend met het verzoek deze maatregel te willen intrekken; wegens de onbekendheid die bedoelde maatregel bij degenen had, die zich voor deze examens hadden opgegeven; ze was in geen acht jaar toegepast en hen niet van te voren medegedeeld. De afdeling heeft op dat verzoek afwijzend beschikt, ook geeft ze harerzijds geen gelegenheid tot het afleggen van tentamens. *Wel blijft het aan het inzicht van ieder der examinatoren overgelaten om te beoordeelen of er termen, aanwezig zijn voor het toelaten tot een tentamen voor ieder der voor 10 maanden afgewezenen afzonderlijk.*

Lhassa. Ik zou uit mezelf werkelijk niet weggaan.

Erica. Maar we krijgen versterking. Aan het hoofd van de werklui die Tamuto opgeroepen heeft komt een jong ingenieur, die zoogenaamd het werk leiden zal. Maar het is een geheim agent van het Genootschap, net als wij.

Lhassa. Ha! Nog een! — Ook een schepper?

Erica. Ja, hij is ook uitvinder. Maar bovendien heeft hij anoniem een brochure geschreven over (leest op) „Het gevaar van libertinage bij de eilandbewoners, een bedreiging voor onze Nieuwe Wereld...”

Lhassa. Wat? In ernst? Haha! Die is goed! Hahahaha!

Erica. Het Genootschap heeft hem daarom uitgezonden. Hij zal hier alle machinaties, tegen Mayland gericht, leiden, wij moeten ons zelf als zijn ondergeschikten beschouwen.

Lhassa. En hoe heet die prachtkerel?

Erica. Tristan de Caulaincourt. Hij komt over een uur misschien al, in ieder geval vandaag.

Lhassa. Ik ben verlangend kennis met mijn aanstaande commandant te maken. Dat moet een interessant mensch zijn! Libertinage bij de eilandbewoners! Werkelijk, een buitengewone goede grap.

Erica. Je zult je wel eerbiedig weten te gedragen — als je in één opzicht niet geheel zijn bevelen opvolgt, zijn wij verloren.

Lhassa. Verloren! Mooi zoo Erica, mooi zoo! — Heb je nog meer zakelijkheden mee te deelen? Sla dan je handen aan het werk voor je groote zaak en klim op het vlugste paard uit de stallen van onzen weldoener, den edelen Robert, heer van Eimeo — geeft het de scherpste sporen die er op het eiland te vinden zijn en wees er van verzekerd, dat je liefhebbende broeder je niet al te zeer mist, want aan het eind van den tuin heb ik een slanke witte figuur zien bewegen die dadelijk hier kan zijn en... (duwt haar af — Oceana op).

BOUWKUNDE-ORTEFEUILLE PROF. ITZ.

Op, van verschillende zijden tot haar gericht, verzoek heeft de Centrale Commissie het oordeel van vele, voornamelijk oudere, bouwkundige studenten ingewonnen over de teekeningen-portefeuille voor Constructie van Gebouwen, welke door B₁ en B₂ bij Prof. Itz gemaakt wordt. Het bleek, dat vrijwel allen de geëschte hoeveelheid kennis niet te groot vonden, doch de beschikbare hoeveelheid voor het maken van deze teekeningen onvoldoende achtten.

De C. C. kan na overleg met Prof. Itz mededeelen, dat deze bereid is aan dat bezwaar tegemoet te komen; daartoe zal Prof. Itz, door aankondigingen en zooveel mogelijk persoonlijk ontraden, tegengaan het te zorgvuldig afwerken en overdreven opsmukken der teekeningen, wat thans in doorsnee gewoonte is en juist zooveel tijd kost. Verder zal na een door hem te beoordeelen aantal teekeningen vrijstelling van inkten verleend worden. Om deze regeling kracht bij te zetten, heeft Prof. Itz tevens toegezegd, dat bij de beoordeeling der portefeuille, bedoelde overdadige versieringen geen invloed zullen hebben.

LEZING VAN PROF. VOLMER

op Maandag 27 Maart.

Onderwerp: Vrijhandel of Protectie.

Spreker begint te zeggen dat hij in zijn onderwerp slechts zal herhalen wat hierover in het algemeen gezegd is, en niets nieuws zal vertellen, hij wil echter trachten zijn voordracht te doen in verband met de omstandigheden van dezen tijd. Zoowel vrijhandelaars als protectionisten begaan in hun redeneering dikwijls de fout dat zij eigenbelang voorzetten bij het algemeen belang, terwijl het vraagstuk allereerst zuiver algemeen nationaal moet worden behandeld. De vrijhandelaars hebben in tegenstelling met de protectionisten hun bedoeling scherp gesteld: zij willen volledige uitbuiting van productiefactoren en ontwikkeling van die elementen welke voor een land de grootste tegenwaarde opleveren. Zij verwachten alle heil van de internationale arbeidsverdeling. Bij een algemeene doorvoering van het

Oceana! Help mij, ik verdrink in je! (zinkt op zijn knieën).

Oceana. Erwin, ik heb gevaren naar Malatiera. Een heerlijk idyllisch eilandje aan de overkant. Er woont een kluizenaar met een witte baard, wel iets voor jou.

Lhasa. (Staat op). O, waarom heb je mij niet meegenomen?

Oceana. Zoo erg vroeg in den morgen hou ik niet van je, dat weet je nu toch wel.

Lhasa. Oceana, liefste, wat zijn nu jouw gevoelens? (Oceana lacht.) Lach niet, ik kan het bruisen van de branding niet verdragen, ik ga er van dromen. En ik mag niet dromen wanneer jij bij mij bent...

Oceana. Waar ging je zuster heen. Paardrijden?

Lhasa. Ja, zooiets. Ze moet veel beweging nemen. Als ik dokter was, zou ik het geloof ik ook voorschrijven: veel beweging nemen, om je armzalige menselijkheid te vergeten. Je evenwicht verstoren, dat je gedachten op iets geconcentreerd blijven, iets willekeurigs, wat er eigenlijk niets toe doet...

Oceana. Erwin, kun je nu eindelijk de nieuwe vliegtuigbesturen? — Ik heb je zó gezegd, dat je het moest leeren.

Lhasa. Moet ik... nu naar het vliegveld?

Oceana. Eigenlijk had ik je er heen willen zenden. Maar je mag me ook wel gezelschap houden. Praat maar wat.

Lhasa. — Waarover moet ik praten?

Oceana. Over jezelf natuurlijk — je weet nu eenmaal van niets anders.

Lhasa. Ik kan toch altijd niet over jou blijven doorpraten?

Oceana. Kijk es, beste jongen, ik vind je erg aardig....

Lhasa (smekend). Oceana — neen — je vind me niet aardig?

Oceana. Nou — je interesseert me — ik vind je zoo leuk.

Lhasa. Neen — niet leuk!

V.H.-principe zal men zien, dat de productie van een artikel zich zal verplaatsen naar daár, waar dit met minimum energieverbruik plaats vindt. In dezen benardden tijd, waarin toch economisch herstel over de geheele wereld het belangrijkste vraagstuk blijft, dient men voor het oogenblik eens aan zich zelf te denken, wachten op de oplossing van genoemd vraagstuk zou voor ons wel eens kunnen beteekenen: te laat. Spreker zegt dan ook: er moet begonnen worden naar eigen land te kijken. Hij acht vrijhandel in het algemeen gewenscht, een protectionistische afwijking zal dan ook slechts tijdelijk mogen zijn. Dit vooropgesteld zijn zoowel beweringen van vrijhandelaars als van protectionisten dan weer eens juist, dan weer waardeloos, steeds omdat ze het algemeen nationaal belang uit het oog verliezen.

Neemt men als voorbeeld het vrijhandelsargument van Pierson: „als bewezen mag worden aangenomen, dat tusschen de uitvoeren en invoeren van een land de allernauwste betrekking bestaat.” Men moet echter niet voorbijzien:

1e. dat het geenszins onverschillig is, of grondstoffen dan wel producten, waarin arbeid zit die even goed hier te lande verricht hadden kunnen worden, worden geïmporteerd;

2e. dat een grooter uitvoer noodig is voor kapitaalvorming ten einde onze schulden te kunnen voldoen. (Onze staatsleeningen worden verhandeld op de beurs van New-York);

3e. dat een meer aan uitvoer langeren tijd mogelijk is, indien men daarvoor crediet verleent, welk gebruik een noodzakelijke factor is in het ruilverkeer.

Ons land beschouwende komt Prof. Volmer tot de conclusie:

1e. dat wij groote kapitaalverliezen hebben b.v. in Rusland en Oostenrijk;

2e. dat we een schuld hebben aan Amerika van ongeveer 150 millioen;

3e. dat wij, en dit leid tot verdere verarming, toestaan den invoer van bankpapier uit landen met gedeprecieerde valuta, niet ter voldoening van leveringen, maar als ongedekte credietverleening, b.v. Marken-import. Wij betalen hiervoor guldens welke ten slotte in de schatkist van de Entente komen. Zoo doorgaande krijgen we een vordering

Oceana. Wel leuk. — Wees toch niet zoo koppig. — Ik hoor je graag praten. Je zegt nogal dikwijls hetzelfde, maar je brengt er toch nuance in en je redeneert overtuigend. — Maar nou weet ik, dat je dikwijls alleen bent...

Lhasa. Bijna nooit.

Oceana. Je trekt soms dagen achtereen de bergen in — en dan zou je zeker wat anders doen dan alleen zijn en gedichten maken.

Lhasa. Oceana! Dat is een grove beschuldiging. Ik maak nooit gedichten en als ik ze maak, lees ik ze nooit voor — daar mag je niet over praten.

Oceana. Goed dan, je maakt geen gedichten. Maar je staat redevoeringen te houden tegen de boomen, of tegen de rotsen, of tegen de zee...

Lhasa. Tegen de zee!

Oceana. Maar nu ben ik nooit in de gelegenheid je dan eens te hooren. Ik kan je toch niet achterna loopen...

Lhasa. Je kon eens vooruit gaan.

Oceana. Nee, want als ik je dan zag aankomen zou ik hard wegloopen. En ik wil me niet verbergen achter een boom of een struik want... nou ja dat is ook niet prettig. Maar ik wou nou wel eens graag zoo'n alleenspraak hooren en ik ben nu in een stemming om de grootste onzin kalm aan te hooren. Ik ga dus in deze stoel zitten en schuif de tafel op zij en nu heb jij de ruimte om te gebaren en te praten.

Lhasa (verlegen). Wou je dat ik...

Oceana. Gisteren ben je alleen wezen wandelen. Ik wou dus graag je alleenspraak van gisterenavond hooren — voor zoover je je nog kunt herinneren — je hebt het trouwens wel opgeschreven, denk ik — en anders fantaseer je er maar wat bij. Vooruit nu, en net alsof ik er niet bij ben.

op Duitschland, waarvan de waarde dagelijks achteruitgaat.

Hetgeen de protectionisten beweren: dat invoerrechten de beste belastingen zijn, ze worden immers betaald door het buitenland, is het algemeen niet juist. Er zijn echter uitzonderingsgevallen zooals we er thans een hebben voor ons land.

Duitschland kan op onze markt leveren tegen een prijs ver beneden dien der Hollandsche fabrikanten, terwijl het daarbij nog een abnormaal hoogen winst maakt. Laat Duitschland daarom een deel van die winst betalen ten einde onze werkeloosheidskosten te dekken en bedrijfsbelasting te verminderen. Spreker zegt echter dat niet alle invoerrechten verhoogd moeten worden.

Komende tot gedeeltelijke protectie moet worden nagegaan:

1e. de prijsinvloed van een beschermd artikel op den levensstandaard, deze mag niet verhoogd worden;

2e. herkomst van producten. De wolfabrikanten te Tilburg b.v. zullen zich niet kanten tegen invoer van Engelsche wollen stoffen, de Hollandsche fabrikanten zijn minder in kwaliteit. Wel echter protesteeren zij tegen de goedkope Duitse producten;

3e. beschermende maatregelen kunnen niet worden genomen dan voor zoodanige groepen van fabrieken, aan welker productieproces vitale volksbelangen zijn verbonden.

Ons land is duur, en daarbij zonder mineralen, vandaar dat wij ons van vroeger her op een intensieve grondcultuur hebben toegelegd (Landbouw, tuinbouw en veeteelt). Toch is er een industrie ontstaan weinig samenhangend met de vindplaats: behoudens enkele uitzonderingen b.v. suiker, vischverwerking. We moeten zoeken naar de voortbrenging van die producten, welke ons met minimum inspanning een maximum tegenwaarde kunnen verschaffen, terwijl protectionistische maatregelen ons slechts tijdelijk kunnen helpen.

Voor iedere industrie is beslissend: de kostprijs per eenheid, bepaald door arbeidsduur, intensiteit en loon. De technische volmaaktheid in de cultuurstaten ontloopt elkaar niet veel. Er dient dus gezocht te worden in de richting: meerdere productie. Wat de arbeidsduur betreft,

Lhassa. O, God!.... ik....

Oceana. Ja, goed zoo dat is een heel goed begin — o God — ik heb nu al een uur geklommen en ik ben nog niet boven — of zoo iets.

Lhassa. Ja maar Oceana....

Oceana. Oceana is er niet. Begin nou maar weer tegen God.

Lhassa. (Met veranderde uitdrukking). Ben je wel zeker dat je dat allemaal wilt aanhooren?

Oceana. Daar ben ik zeker van. Ik zal niet hard op lachen.

Lhassa (loopt eenige keeren om den tafel heen, verklarend). Ik moet eerst op gang komen (staat ineens stil). Wat krijg ik van je als ik het gedaan heb?

Oceana. Wou je daar wat voor hebben? Wou je.... (hij kijkt haar beteekenisvol aan). Daar denk ik niet aan hoor! Je krijgt niets. Loop nog maar een paar keer om den tafel heen en begin.

Lhassa (loopt weer om de tafel en houdt ineens op). Oceana, ik.... (hij kreunt). Neen, het kan niet! (hij valt gebroken op een stoel).

Oceana (heeft zich omgedraaid om haar oogen af te wisschen). Ik vind het erg mooi Erwin, werkelijk heel mooi, maar je moest er maar niet mee doorgaan (komt op hem toe en knielt bij zijn stoel neer). Vergeef je mij, dat ik het je vroeg? Ik had nooit gedacht dat het je zoo'n verdriet zou doen.

Lhassa (verwijtend). Oceana, wat doe je? (Springt op, loopt van haar weg). Sta toch op, kind — daar is iemand! (Oceana staat glimlachend op).

(Tristan de Caulaincourt in den tuin op, hij komt kalm binnen).

Caulaincourt (buigt, tot Lhassa). Eimeo? (Lhassa knikt). Het huis van Robert Mayland?

Lhassa. Zeker. En hier zijn dochter Oceana. Ik heet Erwin Lhassa.

spreker acht de verwijten tegen Minister Aalberse verre van gegrond. Hij meent dat de fout in hoofdzaak schuilt bij arbeidsleiders en arbeiders zelve, al had de arbeidswet soepeler kunnen zijn. De algemeene verarming en achteruitgang moet worden gecompenseerd door meerdere productie, te vinden in hogere arbeidsintensiteit en toepassing van wetenschappelijke bedrijfsleiding.

Waar we in dezen tijd voor moeten oppassen is: verlies van arbeidslust en arbeidsbekwaamheid.

Spreker meent als hulpbrengende maatregelen te mogen noemen:

1e. verbod van invoer van vreemd waardeloos bankpapier, ten einde ons voor verdere verarming te behoeden;

2e. bescherm de zwakken door protectionistische maatregelen, maar in zoodanigen vorm dat het niet te gemakkelijk wordt gemaakt, dat ze niet inslapen en de protectie hoe eerder hoe liever willen zien verdwijnen.

Geval voor geval, zal door een deskundige commissie worden onderzocht vooral naar de productie-methoden.

De Staat zou een bepaalde ondernemerswinst kunnen toelaten, meerdere winst zou gedeeltelijk strekken tot nabetaling van loonen, het overschot in de schatkist komen.

VEREENIGINGSLEVEN.

LEZING VAN Ir. S. J. RUTGERS, VOOR S. S. S.

Het feit dat een tamelijk groot, hoewel toch nog niet overweldigend aantal studenten op deze lezing was opgekomen, is o.i. zeker een verheugend feit te noemen. Ons afgelopen verenigingsjaar toch demonstreert zulk een onverschilligheid, dat de stelling: „De Delftsche student mist gemiddeld iedere belangstelling voor maatschappelijke vraagstukken en stroomingen” wel allerminst gewaagd mag worden genoemd.

Een temeer karakteristieke, wellicht minder vleiende waarheid, waar in zijn misschien volgend beroep de vroegere student er wel eens op, voor hem minder prettige wijze, herinnerd kan worden, dat er bestaat een stelsel krachten

Caulaincourt. Tristan de Caulaincourt. Gisterenmorgen werd ik door een telegram van uw vader hierheen geroepen, mejuffrouw Mayland.

Lhassa. O! voor zaken! U bent ingenieur? Ik heb uw naam al gehoord. Ik ben namelijk ook bij Mayland in dienst.

Oceana. Ga jij vader eens halen, Erwin. — Hebt u een goede overtocht gehad, mijnheer de Caulaincourt?

Caulaincourt. Prachtig. Op zeshonderd meter hoogte kwamen wij al in een gunstige luchtstroom, ik ben om zoo te zeggen hierheen gezeild.

Oceana. En bevalt het U hier? — Ga nu Erwin. (Lhassa draait nog wat om beiden heen).

Caulaincourt. (Gaat zitten). Mejuffrouw Mayland, de weinige uren die ik op de Gezelschapseilanden doorbreng, geven mij de indruk van een volmaakt paradijs, een aardsche zaligheid.... (Lhassa trekt een gezicht, af. Caulaincourt ziet hem gaan en verandert van uitdrukking). O juffrouw Mayland, als ik geweten had dat U het was — daar straks op die steiger.... U moet mij vergeven dat ik U zoo aankeek — in de stad zijn wij zoo weinig gewend. De vrouwen zijn allemaal bleek of geverfd en er zijn haast geen lichte kleuren meer, alle gezichten gaan op elkaar lijken — toen ik U zag had ik een gevoel van.... ja, iets heel nieuws, waar ik nooit aan had kunnen gelooven — dat ineens voor me stond....

Oceana. U schrok van mij? Dan pas ik blijkbaar niet in de omgeving. — Ik voel mij hier anders heel goed thuis. Ik ben in Oceanie geboren, ik heb er altijd geleefd, ik heet er zelfs na....

Caulaincourt. Ik drukte mij zooeven verkeerd uit. U hoort ook wel degelijk thuis in deze omgeving, ik geloof zelfs dat U.... ik weet niet hoe ik het moet zeggen.... dat U.... het symbool bent, of liever een beeld, de idee van dit stuk wereld.

en stroomingen waarvan zijn techniek in de ergste mate afhankelijk is. Dat hij zich a priori er boven verheven achtte, van deze voor zijn vak grondleggende werkelijkheden kennis te nemen, zal zeker niet in zijn voordeel zijn. In ieder geval kunnen we op grond van het voorafgaande mede alweer de klassieke stelling: Ieder kent zijn eigen belang het best „etc.” zeer in twijfel trekken.

Verheugend is 't nu, dat tamelijk velen opgekomen zijn, omdat het ons bewijst, dat ook in de kringen van de overigens tamelijk tegen iedere sociale interesse gepantserde student, de waarheid doorgedrongen is van deze bewering, dat hoe men ook moge staan tegenover oorzaken en gevolgen van de Russische revolutie, zij is een gebeurtenis van enorme draagwijdte. Ja, dat 't ons misschien zelfs bewijst, dat er ondanks alles is overgebleven een zekere mate van onbevangenheid en objectiviteit, bij 't bezien van de groot-sche pogingen in 't Oosten van Europa, tot ombouw en opbouw.

Wanneer men — zeide Spr. — zich een denkbeeld wil vormen van de economische politiek van Sowjet-Rusland, moet men goed in het oog houden, dat een arbeidersdictatuur nog geen communisme is.

Sowjet Rusland streeft naar Communisme, d. w. z. naar een regeling van de productie volgens een vast plan, in het belang van allen, die nuttigen, maatschappelijke arbeid verrichten. Daartoe is voorwaarde de beheersing en het gebruik van den machtsmiddelen der staat, (opvoeding, propaganda, enz.), die echter omgekeerd weer op een economischen ondergrond moeten steunen. In Sowjet Rusland is ondanks alles, de politieke macht der arbeiders gevestigd. De economische ombouw beteekent streven naar nationalisatie en planmatigheid, d. i. regeling en distributie van de productie. Door oorlogstoestand en onlusten geschiedde dit te snel, (op de oude leiding kon men niet vertrouwen). Dit liep begin 1921 spaak, waarop men een stuk op de afgelegde weg terug moest gaan en in de vrije handel toestemmen. Dit bracht nieuwe bedrijsvormen met zich n. l. kleinbedrijf, verpachtingen, concessie's, staatsbedrijven, vereenigd in truts en syndicaten. De staatsbedrijven omvatten de vitale industrieën, (steenkool, metaal,

Oceana. De godin van dit werelddeel, bedoelt U? Heel vleierend....

Caulaincourt. Voor mij dan, in ieder geval. Want toen ik hier langs de eilanden voer en naar de bergen en de zee keek, toen was mij alles maar een opeenvolgende reeks losse voorstellingen. Toen ik U zag, voelde ik plotseling de geest en de bedoeling van het land — ik zag de ziel ervan voor mij. Begrijpt U mij? Als ik naar U kijk hoef ik niet meer naar de bergen en de zee te zien.

Oceana. Als U ze dan maar niet vergeet.

Caulaincourt. Ik geef niet veel om bergen en bosschen, het blijft altijd achtergrond voor mij.

Oceana. En de zee?

Caulaincourt. Ja de zee, dat is zoo iets wonderlijks. Ik let maar niet te veel aan de zee, want dat doet mij mijzelf vergeten.

Oceana. Juist wat Erwin Lhasa altijd zegt.

Caulaincourt. O! Ja, ik dacht er eigenlijk niet bij toen ik het zei.

Oceana. Eigenlijk zegt hij altijd juist het omgekeerde.

Caulaincourt. Wat is dat dan?

Oceana. Ook iets over „je zelf vergeten” — ik weet het niet meer. Dat is zoo iets vreemds — alle mannen hebben wat te zeggen — dan probeeren ze hun gedachten in hun woorden te leggen, maar ik hoor er alleen maar hun karakter uit. De woorden lijken op elkaar, maar als je de zin ervan gaat ontleden, dan blijkt het dat ze allemaal wat anders bedoelen en de wereld tot een groote warboel willen maken, die wij vrouwen dan met alle mogelijke moeite bij elkaar moeten houden.

Caulaincourt. Dat moet U ergens gelezen hebben.

Oceana. Neen. Ik heb het eens bedacht toen ik een Engelsche roman gelezen had.

transport) en worden door Sowjet-Regeering zelf geëxploiteerd.

Om hierin de goede gang van zaken te garanderen werd de hulp der buitenlandsche arbeidersklasse ingeroepen en onder leiding van Rutgers werd besloten tot de stichting van een arbeiderskolonie te Kuzbas bij Tomsk, waar steenkolen boven de grond in lagen tot 30 M. dik liggen, naast ijzererts. Tevens zullen de metalen in de Oeral ontgonnen worden.

Binnenkort zullen de eerste ploegen naar Siberië en den Oeral vertrekken.

Voor uitvoerig verslag, waarvoor hier geen plaats is, zie avondblad Handelsblad 31 Maart en verder de Communistische Gids in de Bibl. der T. H. aanwezig en de brochure: Kuzbas: „An opportunity for engineers and workers.”

TOONEEL.

INTERMEZZO,

van Arthur Schnitzler, door het Gezelschap „Comoedia”.

Van het stuk „Zwischenspiel” komt tenslotte niet veel terecht. De stijl en sfeer van Schnitzler, het even-weemoedig peinzend heenglijden over de diepe gronden van het leven wordt door de Hollandsche tooneelspelers getransponeerd tot een zwaar problematisch uitbeelden. Alleen Mevrouw Lobo kon een werkelijk bezielde, levende figuur geven. Het was niet de Cäcilie die Schnitzler zich waarschijnlijk gedacht had — maar het was toch prachtig. Zooals in de eerste scène tusschen de twee echtgenooten zij de vrouw speelde, die niettegenstaande dat de voorbereidselen worden besproken voor de aanstaande scheiding, toch hoopt, hoopt dat alles nog weer goed wordt — zooals zij, nadat er een eind aan hun huwelijk gekomen is, en zij beiden vrienden zijn geworden; door hem geaccompagneerd, het lied zingt: „Nicht mehr zu dir zu gehen, beschloz ich und beschwor ich, und geh doch jeden Abend” . . . het was onvergetelijk mooi. Ook Lobo als haar man speelde goed — soms wat

Caulaincourt. Waarom leest U dan toch Engelsche romans — in een land van gedichten en muziek?

Oceana. Neen! maar mijnheer de Caulaincourt, dan moet U naar Erwin toe gaan — gedichten en muziek — dat is hier niet, dat kennen wij niet, wij hebben het niet nodig.

Caulaincourt. U hebt gelijk — het zou te veel zijn voor U. Maar voor iemand als ik ben? Zou ik dan niets van dit kleurige leven mogen meenemen naar de grauwe stad, als herinnering, om altijd weer mij dit eiland — dit huis — en dit oogenblik voor den geest te kunnen terugroepen? Als een troost voor alles wat ik hier kreeg en weer verloor — dat het verlies mij geen pijn doet? Wou U mij zonder iets terug zenden?

Oceana. Maar ik kan toch geen gedichten voor U maken?

Caulaincourt. Neen, dat is waar. Ik praat onzin. Ik haal deze werkelijkheid en de krankzinnige verbeelding in onze Westersche boeken door elkaar. Ik moet maar weer terug in dat verbeeldingsleven, in studeerkamers en bibliotheken.

Oceana. U zult gauw even goed als ik in onze werkelijkheid thuis zijn. U zult niet terug gaan.

Caulaincourt. Niet naar Amerika terug?

Oceana. Nooit. U blijft hier.

Caulaincourt. En dat denkt U, U, Oceana Mayland?

Oceana. Ik weet het wel zeker. Ik heb hier meer jonge mannen zien komen.

Caulaincourt (ontnuchterd). O juist.

Oceana. Wat is er? — Twijfelt U soms aan de macht van deze omgeving?

Caulaincourt (bitter). O neen. Integendeel. Ik twijfel ook niet aan uw macht, en niet eens aan dien van uw vader.

Oceana. Mijn vader is een groot man. Iedereen gelooft hier in hem. U zult hem ook leeren bewonderen, of U wilt of niet.

eentonig in zijn standen en gebaren. Van Kerckhoven als de *raisonneur* was een beetje te komisch-lakoniek; lang niet fijn genoeg, en altijd weer zichzelf. En over 't algemeen was 't spel van het heele gezelschap — zooals trouwens van bijna alle tooneelspelers in Holland — veel te zwaar en te nadrukkelijk, veel te precies, te nauwkeurig, te (zoogenaamd) zuiver uitbeeldend. Ze spelen altijd op zichzelf met: pauze — uitspelen — tegenspel; — de regie is een nauwkeurig in elkaar gezet mechanisme — nooit bijna is er de stemming in het stuk, de sfeer die de schrijver wil hebben en die er alleen komt door intuïtief aanvoelen en je soms laten gaan op een inval van het oogenblik. En dan moet alles veel meer los worden, levendiger gespeeld, met minder pauzes, minder nadruk — soms misschien ook wat minder precies — fouten zijn niet zoo erg — als 't maar wat artistieker is.

Maar wat staan wij modernen eigenlijk al vreemd tegenover dezen Schnitzler. Het is op 't oogenblik zeker wel een van de beste dingen die er in Holland gegeven worden, maar 't bevredigt ons niet. Het is allemaal al voorbij. De vrouw die met haar intuïtie en haar doorzicht alles al wel weet en de man die bij zijn genialiteit, zijn vrijgeestendom tenslotte maar een domme jongen is — het is allemaal al een beetje „vieux-jeu”. De stijl heeft ook al zoowat afgedaan. Het is een historisch stuk uit Weenen van 1904 — wij schrijven 1922.

W.

INGEZONDEN.

MALAISE!

Het is een treurige waarheid dat vrijwel alle studenten-lezingverenigingen (de vakverenigingen zonder ik hier uit) op het oogenblik een soort van crisis doormaken, een crisis die, in de meeste gevallen, niet aan de Besturen te wijten is.

De lezingen en voordrachtenavonden worden slecht, zeer slecht bezocht, zoowel in Vrije Studie, Debating-Club, Algemeen Nederlandsch Verbond en Onze Koloniën, als

Alleen eenzijdige mensen weten hem niet naar waarde te schatten. Hij werkt op wel honderd gebieden. Het mooiste is dat niet zijn geld overal op de voorgrond staat, maar zijn persoonlijkheid. In Amerika is dat anders.

Caulaincourt. In Amerika is geen menselijkheid meer. Er zijn alleen nog maar massa's. Alles geweldig. Wij hebben bewondering voor het geheel, omdat het een groote eenheid is. En hier zijn kleuren. — Maar waarom zouden wij over dit alles woorden verliezen? Ik ben hier voor het werk van uw vader en voor mijn eigen studie.

(Mayland komt binnen rennen, achter hem Tamuto en Lhassa).

Mayland (drukt Caulaincourt de hand, omhelst zijn dochter). Caulaincourt! Lieve kind! Zijn jullie al goeie vrienden? Natuurlijk, de Caulaincourt is een heel bijzonder mensch, naar ik hoor — maar dat heb je al lang gemerkt. — Ah! hier is Tamuto, mijn hoofdingenieur, die je inwijden zal in het werk. We hebben net een nieuwe vondst gedaan. De rotsen waar mijn nieuwe scheepswerf in uitgehouwen wordt — zijn hol. Kolossale mollen hebben hier een holennet onder gegraven — of het is een vulkaan geweest. Binnen twee maanden spuwt de vulkaan schepen. Lhassa! neem jij mijn dochter mee. Ga met haar wandelen, en zorg jullie dat je voor het eten terug bent. Neen lieveling — deze dingen zijn veel te opwindend voor je. Vooruit kinderen, pak je weg! (Ozeana en Erwin Lhassa af). Tamuto geef mij iets te rooken (neemt een cigaret). Nu mijnheer de Caulaincourt — u zult dus in mijn onderneming komen meewerken. Voordat ik U in dienst neem moet ik weten wie ik voor heb. Ik kan elk mensch gebruiken, maar ik moet hem leeren kennen voor ik weet waar. Een sigaar Tamuto! (trapt de cigaret uit en steekt een sigaar aan). Zoo — U komt uit Amerika, stad Denver — Colorado. Juist. U heeft tot nog toe in dienst van het staats-

in V. C. S. V. en N. C. S. V. wordt hier over geklaagd. ¹⁾

Het is waarlijk geen uitzondering dat op interessante lezingen van verenigingen met 200 à 300 leden slechts een tiental (of nog minder!) komt opdagen!

En waarom zoo'n slechte opkomst? Niet omdat de onderwerpen niet interessant of actueel zijn, ook niet omdat de spreker geen bekendheid geniet, ook niet omdat er onvoldoende propaganda voor gemaakt is, want ook interessante lezingen, waar bekende sprekers optreden en die met convacatie's, advertentie's en aanplakbiljetten zijn bekend gemaakt, leveren een karig en beschamend resultaat op. Ik geef toe dat er veel, misschien te veel lezingen worden gehouden (ook in andere studenten steden wordt hierover geklaagd) en dat je tenslotte niet alle lezingen kunt bijwonen, maar het is merkwaardig hoe dikwijls deze verontschuldigende argumenten gebruikt worden door studenten, die zelden of nooit naar een lezing gaan, tenzij het over hun „studie” handelt!

Bestaat er dan werkelijk onder de studenten geen belangstelling meer voor litteraire- godsdienstige of politieke lezingen?

En wat zullen, behalve de schade, die zij zich toebrengen in hun kortzichtigheid, de gevolgen zijn, die hun belangstellingloosheid noodzakelijk met zich mee zal sleepen?

Ik weet dat reeds nu de besturen van Vrije Studie, Debating-Club en Algemeen Nederlandsch Verbond en ongetwijfeld nog meerdere verenigingen, huiverig zijn om vooraanstaande persoonlijkheden te vragen een lezing te houden daar zij het risico niet op zich willen nemen dat de spreker (die dikwijls niet dan na zeer veel moeite een avond heeft kunnen vrij naken en een rede op schrift heeft kunnen stellen) een vergadering van 10 studenten moet toespreken.

Dat deze vrees gewettigd is, hebben de lezingen der laatste maanden wel aangetoond. Het gaat tenslotte niet aan, telkenmale tegenover den spreker zijn spijt erover uit te drukken dat er geen groot aantal leden aanwezig is,

¹⁾ Over de Sociale verenigingen kan ik door gebrek aan gegevens niet oordeelen. v. S.

bestuur als ingenieur machines en bruggen gebouwd. Uw constructies zijn gedurfd. Hebt U, als ingenieur menschenlevens op Uw geweten?

Caulaincourt. Neen. Maar ik heb nooit met menschenmateriaal rekening gehouden.

Mayland. Daar zullen wij wel verandering in brengen, (schudt hem ruw aan de schouders) kunnen de menschen u iets schelen?

Caulaincourt. Niets.

Mayland. Mooi zoo! Daar komt ook verandering in! — Hoe bent U van het staatsbestuur los gekomen?

Caulaincourt. Door een toeval. Protectie. Ik had een vriend — een kans — ik heb die kans aangegrepen.

Mayland. Het telegram van Tamuto kwam nadat U vrijgekomen was?

Caulaincourt. Het kwam gisterenochtend. Sinds een maand werk ik voor mij zelf.

Mayland. U ontwijkt mijn vragen omdat U niet wilt dat ik mij in Uw persoonlijke aangelegenheden meng. Dat respecteer ik. Ik neem U aan. Zijn Uw werklieden te vertrouwen?

Caulaincourt. Het zijn jonge kerels, die alles in de mogelijkheden van hun vak zien. Als U ze de dingen nieuw weet voor te stellen, tot in de kleinigheden toe, en ze speelruimte laat voor eigen initiatief, zullen ze alles voor U doen.

Mayland. Goed. We zullen ze aan een bijzonder onderzoek onderwerpen.

Tamuto. Is het niet beter, mijnheer Mayland, dat ik als vakman met mijnheer de Caulaincourt de werklieden onder handen neem?

Mayland. Waarom? — Nou ja — goed, goed. — Dan leidt je de Caulaincourt door het eiland rond, wijdt hem in en

en dan bijwijze van vergoelijking er aan toe te voegen dat er zoo hard voor examens wordt gewerkt, dat een andere vereeniging ook een lezing houdt, die zware concurrentie aandoet enz. enz.

En wanneer spreker geen groote bekendheid bezit, is de belangstelling nog minder!

Binnenkort zal de toestand dus zoo zijn dat het niet meer mogelijk is om gezaghebbende personen uit te noodigen een lezing in Delft te komen houden.

Is dit geen schande voor ons, studenten? Zijn wij reeds zoo eenzijdig geworden, dat wij *algemeene* ontwikkeling overbodig vinden?

Gelooven wij werkelijk alleen als bekwame ingenieurs onze plaats in de maatschappij te kunnen innemen en achten wij het niet meer noodig ons voor te bereiden op de taak die ons zal wachten wanneer wij als intellectuele leiders van ons volk moeten optreden?

Delft, 3 April '22.

L. L. W. VAN SOEST.

Hieronder de ingekomen gelden van het Studenten Subcomité van het Algemeen Comité tot steun der Hongerenden in Rusland van Januari—Maart:

E. S. f 1.—. S. N. f 3.—. V. C. S. B. f 5.10. F. M. f 5.—. N. P. f 25.—. A. S. f 20.—. X f 10.—. D. V. S. V. f 33.50. N. W. f 2.50. J. R. f 2.50. E. L. f 3.—. H. G. f 2.25. P. I. A. f 15.—. A. F. f 15.—. B. f 4.—. A. F. f 2.50. Totaal f 149.35. Met vorige afdracht f 672 30⁵.

De brochure van Henriette Roland Holst: „De Kruisgang van een Volk”, berichten van ooggetuigen uit het hongergebied, zend ik franco na 't opsturen van f 0.30.

Postchèque en giro-rekening: 37271.

De Penningmeester,

E. DIKKER,
Oude Delft 186.

legt hem de gang van zaken uit. Hoe laat is het? (kijkt op zijn horloge). Ik zal eens naar mijn dochter gaan kijken. Ze is wel verstandig, maar ik ben bang dat die gek van een Lhassa haar toch nog eens op een goeien dag het hoofd op hol brengt.

Caulaincourt. Uw dochter is heel verstandig, mijnheer Mayland.

Mayland. Wat weet U... O, U hebt met haar gepraat. U hebt haar toch niet omgepraat tot de Amerikaansche uniform-ideeën?

Caulaincourt. Ze heeft mij veeleer omgepraat tot Uw levensleer.

Mayland. Levensleer bestaat niet, jonge man. Er is wel zoo iets als leven en het is is goed voor jullie aardwormen, dat je daar eens mee in aanraking komt. Als je dat maar kunt verdragen. — Jij ziet er anders niet uit als een kruidje-roer-mienet. — Bereid je voor op een groote schok.

Caulaincourt. De ergste schok is al voorbij, geloof ik.

Mayland. Ik ben heelemaal niet ruw geweest — tenminste voor zoover ik het zelf kan beoordeelen. Met onzen vriend Tamuto zul je heel andere dingen beleven — tot straks. Ik ga de kinderen achterna (af).

Tamuto. Dus mijnheer de Caulaincourt, ik zal de eer hebben U in onze werkplaatsen binnen te leiden. — Bent U er wel van overtuigd dat U het volle vertrouwen van onze meester hebt?

Caulaincourt (aarzelend). Mijnheer Mayland is buitengewoon vriendelijk voor mij. Ik hoop hem niet teleur te stellen.

Tamuto. Dat zijn phrases.

Caulaincourt. Had U wat anders verwacht?

Tamuto. Verwacht niet. Ik had gewild dat U zich teruggetrokken zou hebben.

Caulaincourt. Zoo — U vertrouwt mij dus niet.

PRAATJES.

De kransen, op het Apollo-feest aangeboden, bevallen zeer goed. De heer P. de Haas fietst er iederen ochtend, met goed succes, op naar 't kolléés.

Naar Vas Diaz bericht, heeft de heer Montijn een verzoek gericht tot H.M. de Koningin, om zijn naam te mogen veranderen in Rémy.

Naar verluidt heeft „Apollo” onlangs een aardige variatie gespeeld op: „Er is geen club in het Zuiën die M.V.V. kan slaan,” „Wer kommt da von der Höh” en andere aardige deuntjes.

Dit geeft hoop voor de toekomst, en er wordt reeds gefluisterd dat een gala-uitvoering in voorbereiding is, die de „Japanesche Landman” (met slotkoor) zal brengen.

Het gerucht doet hier de ronde, dat in de bibliotheek van de T.H. te zien is, een tentoonstelling, waarop o.m. aanwezig: een bord vol met embryonale teekeningen, een facie met facetjes, een jachtschotel van Melion, een kinderameublement (met zwarte knoppen) en last not least een ± 50 cM. smal en eenige meters hoog ontwerp voor glas-in-lood, voorstellende: „Man met artisjok.”

CORRESPONDENTIE.

P. C. L. v. B. — Uw stuk is niet voor opname geschikt. Het ligt niet in de bedoeling van de Red. om heele polemieken over te nemen. Wij hadden een gezonde reactie in 't D.S.W. verwacht en verwijzen, bij 't uitblijven daarvan, naar de Berichten van den V. C. S. B., waarin talloze antwoorden aan den heer du M. zijn opgenomen.

Tamuto. Niet heelemaal. Maar dat is een persoonlijke opvatting. Mijn meester wilde dat ik niet achterdochtig was. Maar ik vond het noodig U dit te zeggen om klaarheid in onze verhouding te brengen.

Caulaincourt. Goed. Laat ik van mijn kant dan ook eerlijk zijn. — Ik heb respect voor U, maar ik zou U niet graag onder mijn vrienden rekenen.

Tamuto. Menschen als U en ik hebben geen vrienden.

Caulaincourt. Dan kan onze samenwerking heel vruchtbaar wezen — op technisch gebied natuurlijk.

Tamuto. Op technisch gebied. — Kijkt U eens (haalt een kaart van het eiland uit zijn zak) op deze kaart zijn onze werkplaatsen aangegeven.... in het noorden bij de baai.... (zij buigen zich over den kaart).

Einde van het Eerste Bedrijf.

(Wordt vervolgd).